

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL M. I. PRAŠYMO**

2020 m. sausio 13 d. Nr. S-5 (7-143/2019)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš pirmininkės Editos Galiauskaitės, narių Evaldo Raistensio, Rasos Stravinskaitės (pranešėja), Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo M. I. (toliau – Pareiškėja) 2019-11-12 prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2019-09-20 sprendimui Nr. (21.222) 500-173 apskūsti. Pareiškėja bei Inspekcijos atstovas Komisijos 2019-12-16 posėdyje nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėja 2019-11-12 prašyme prašo atnaujinti terminą skundui dėl Inspekcijos 2019-09-20 sprendimo Nr. (21.222) 500-173 paduoti, nes skundą dėl šio sprendimo išsiuntė į Lietuvos administracinių ginčų komisiją, kuri skundą atmetė. Pareiškėja ne taip suprato paskutinį jai Inspekcijos siųstą raštą, kuriame buvo nurodyta būtent ši institucija. Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Pareiškėja prašo pratęsti skundo pateikimo terminą.

Inspekcija 2019-09-20 sprendimu Nr. (21.222) 500-173 atleido Pareiškėją nuo 4 415,98 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) delspinigių už laikotarpį nuo 2014-05-03 iki 2019-09-16 ir neatleido nuo 4 415,97 Eur GPM delspinigių ir 1 605 Eur GPM baudos. Inspekcija nurodytąjį sprendimą registruotu laišku (perduota paštu 2019-09-24, registruotos siuntos Nr. RE118326028LT) išsiuntė Pareiškėjai adresu: (duomenys neskelbtini). Pareiškėjai pašto siunta su nurodytuoju Inspekcijos sprendimu buvo įteikta 2019-09-25.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos 2019-11-12 prašymas tenkintinas, praleistas terminas skundui dėl Inspekcijos 2019-09-20 sprendimo Nr. (21.222) 500-173 paduoti atnaujintinas.

2002-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 152 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad skundas Komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui arba per 20 dienų nuo termino sprendimui dėl mokestinio ginčo priimti pasibaigimo dienos. Minėto straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias ikiteisminė mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas.

Iš minėto teisinio reglamentavimo matyti, kad būtina sąlyga praleistam terminui atnaujinti yra tai, jog turi egzistuoti svarbios priežastys, kurios sutrukdė asmeniui nustatytu laiku paduoti skundą dėl atitinkamo centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo. MAĮ nėra pateiktas sąrašas aplinkybių, kurioms esant būtų suteikta galimybė atnaujinti praleistą terminą skundui paduoti. Tokią teisę įstatymų leidėjas suteikė ikiteisminei mokestinį ginčą nagrinėjančiai institucijai

(MAĮ 152 straipsnio 3 dalis). Remiantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) suformuota praktika, ginčą nagrinėjantis subjektas, atsižvelgdamas į pateiktus įrodymus, nurodytas aplinkybes, vertina, ar yra pakankamas pagrindas suteikti teisę, kuria nepasinaudota per nustatytą laiką, t. y. apskūsti mokesčių administratoriaus sprendimą ir taip pradėti mokestinį ginčą. Toks vertinimas turi būti atliekamas pagal vidinį ginčą nagrinėjančio subjekto įsitikinimą, pagrįstą išsamiau ir objektyviau visų aplinkybių išnagrinėjimu, vadovaujantis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais, paisant administracinių teismų formuojamos praktikos šios kategorijos arba analogiškose bylose (LVAT 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A556-1154/2010, 2012-01-23 nutartis adm. byloje Nr. A261-147/2012, 2014-06-19 nutartis adm. byloje Nr. A442-1488/2014, 2016-05-24 nutartis adm. byloje Nr. A512-261/2016).

LVAT savo praktikoje yra konstatavęs, jog įstatymų leidėjas, nustatydamas terminus procesiniams veiksams atlikti, siekia užtikrinti teisinių santykių stabilumą ir saugumą, kad asmenys, manantys, jog jų teisės buvo pažeistos, turėtų ne tik teisę jas ginti, bet ir pareigą tai daryti per protingą ir pagrįstą laiko tarpą, todėl kiekvienas asmuo savo teisėmis turi naudotis protingai, nepiktnaudžiauti jomis, laikytis įstatymais įtvirtintos tvarkos (LVAT 2012-01-06 nutartis adm. byloje Nr. AS-822-61/2012, 2017-01-03 nutartis adm. byloje Nr. AS-963-602/2016). Svarbiomis termino praleidimo priežastimis teisminėje praktikoje yra pripažįstamos tokios aplinkybės, kurios asmeniui sudaro kliūtis laiku įgyvendinti savo valią, atlikti tam tikrus veiksmus. Paprastai tokios aplinkybės yra objektyvaus pobūdžio ir nepriklauso nuo asmens valios. Teismų praktikoje, sprendžiant termino atnaujinimo klausimą, taip pat yra atsižvelgiama į svarbių aplinkybių atsiradimo momentą, jų egzistavimo trukmę, į tai, ar prašymas atnaujinti praleistą terminą paduotas per protingą laiko tarpą nuo aplinkybių, kurios sukliudė asmeniui laiku ir tinkamai jį paduoti, išnykimo. Vertintina, ar asmuo buvo pakankamai atidus, sąžiningas, ar, priešingai, savo teises įgyvendino nerūpestingai, aplaidžiai. Šia prasme kiekvienam konkrečiam atvejui taikytini ne vidutiniai, o individualūs sąžiningo, atidus bei rūpestingo elgesio standartai (LVAT 2008-05-20 nutartis adm. byloje Nr. A438-798/2008, 2014-04-02 nutartis adm. byloje Nr. A261-347/2014). Vadovaujantis LVAT praktika, pripažindama termino praleidimo priežastis svarbiomis, ginčą nagrinėjanti institucija turi vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais. Nurodytų kriterijų taikymas ginčą nagrinėjančiai institucijai suponuoja jos pareigą spręsti termino atnaujinimo klausimą ne formaliai ir visas atsiradusias abejones traktuoti mokesčių mokėtojo naudai (LVAT 2010-11-08 sprendimas adm. byloje Nr. A556-1154/2010, 2011-07-08 sprendimas adm. byloje Nr. A556-2218/2011, 2016-12-20 nutartis adm. byloje Nr. eA-3590-575/2016).

Iš bylos medžiagos matyti, jog Inspekcijos 2019-09-20 sprendimas Nr. (21.222) 500-173 su 2019-09-23 lydraščiu Nr. (21.222E) RKD-3669 Pareiškėjos gyvenamosios vietos adresu (duomenys neskelbtini) registruota pašto siunta Nr. RE118326028LT buvo išsiųstas 2016-09-24 (AB Lietuvos paštu perduotų siuntų sąrašas Nr. 6823-120-13549). Iš AB Lietuvos pašto viešai pateikiamos informacijos apie siuntos judėjimą matyti, jog registruota pašto siunta Nr. RE118326028LT 2019-09-25 buvo įteikta siuntos gavėjai – Pareiškėjai. Terminas Inspekcijos 2019-09-20 sprendimui Nr. (21.222) 500-173 apskūsti skaičiuojamas nuo 2019-09-26 ir pasibaigia 2019-10-16 (imtinai). Pareiškėja skundą Komisijai pateikė 2019-11-12 (tai patvirtina pašto spaudas ant voko, kuriame gautas Pareiškėjos skundas dėl Inspekcijos sprendimo), t. y. praleidusi įstatymo nustatytą 20 dienų skundo dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo padavimo terminą.

Pareiškėja aplinkybės, kad skundą Komisijai dėl Inspekcijos 2019-09-20 sprendimo Nr. (21.222) 500-173 pateikė praleidusi MAĮ įtvirtintą skundo padavimo terminą, neginčija ir prašo šį terminą atnaujinti. Pareiškėja svarbiomis skundo padavimo termino praleidimo priežastimis nurodo aplinkybes, jog ją suklaidino paskutinis jai siųstas Inspekcijos raštas, kuriame buvo nurodyta apie galimybę Inspekcijos raštą skūsti Lietuvos administracinių ginčų komisijai. Pareiškėja su skundu ir kreipėsi į šią komisiją.

Iš bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėja, gavusi aptariamą Inspekcijos 2019-09-20 sprendimą Nr. (21.222) 500-173, su pakartotiniu 2019-10-07 prašymu atleisti ją nuo delspinigių, baudų ir / ar palūkanų vėl kreipėsi į Inspekciją. Inspekcija, išnagrinėjusi Pareiškėjos prašymą,

2019-10-17 raštu Nr. (21.222E) RKD-3957 paaiškino Pareiškėjai, jog jos 2019-10-07 prašymas yra analogiškas prašymui, dėl kurio Inspekcija jau yra priėmusi 2019-09-20 sprendimą Nr. (21.222) 500-173, todėl 2019-10-07 prašymas nebus nagrinėjamas. Inspekcija taip pat paaiškino Pareiškėjai, jog ji, nesutikdama su Inspekcijos 2019-09-20 sprendimu Nr. (21.222) 500-173, per 20 dienų nuo jo įteikimo dienos turėjo skųsti jį Komisijai, nurodė, jog Inspekcijos 2019-10-17 raštas gali būti skundžiamas pasirinktinai Lietuvos administracinių ginčų komisijai arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Iš nurodytųjų aplinkybių yra akivaizdu, jog Pareiškėja aktyviai siekia pasinaudoti MAĮ įtvirtinta galimybe būti atleista nuo mokesčių administratoriaus jai apskaičiuotų delspinigių, baudų ir palūkanų. Taip pat yra akivaizdu, jog teisinio išsilavinimo neturinčiam mokesčių mokėtojui gali būti sudėtinga suprasti MAĮ reglamentuotą skirtingą mokesčių administratoriaus mokestiniuose ginčiuose priimtų sprendimų (taip pat sprendimų atleisti (neatleisti) nuo delspinigių ir baudų, kurie pagal MAĮ 145 straipsnio 2 dalį skundžiami kaip ir sprendimai mokestiniuose ginčiuose) bei kitų mokesčių administratoriaus priamųjų sprendimų (kaip šio ginčo atveju, Inspekcijos 2019-10-17 rašto Nr. (21.222E) RKD-3957) apskundimo tvarką. Todėl darytina išvada, jog Pareiškėja, pakartotinai 2019-10-07 kreipusis į Inspekciją su prašymu atleisti ją nuo delspinigių, baudų ir / ar palūkanų bei gavusi Inspekcijos 2019-10-17 raštą Nr. (21.222E) RKD-3957, iš tiesų galėjo suklysti ir kreiptis su skundu ne į mokestinius ginčus nagrinėjančią Komisiją, tačiau į Lietuvos administracinių ginčų komisiją. Komisijos vertinimu, Pareiškėjos elgesys siekiant apginti tikrai ar tariamai pažeistas savo teises mokestinių teisinių santykių srityje ir teikiant skundą Komisijai neturi akivaizdaus aplaidumo ar piktnaudžiavimo teise požymių.

Atsižvelgdama į šiame ginče nustatytų faktinių aplinkybių visumą, į tai, kad duomenų, jog Pareiškėja būtų akivaizdžiai piktnaudžiavusi jai suteiktomis teisėmis, nėra, į LVAT formuojamą teismų praktiką šios kategorijos bylose, pagal kurią mokestinį ginčą nagrinėjanti institucija, pripažindama termino praleidimo priežastis svarbiomis, turi vadovautis protingumo ir teisingumo kriterijais, visas atsiradusias dviprasmybes ir abejones vertinti mokesčių mokėtojo naudai, Komisija konstatuoja, kad nagrinėjamu atveju Pareiškėjos prašymas tenkintinas ir skundo padavimo terminas atnaujintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 152 straipsnio 3 dalimi, n u s p r e n d ž i a :

Atnaujinti praleistą terminą Pareiškėjos skundai dėl Inspekcijos 2019-09-20 sprendimo Nr. (21.222) 500-173 paduoti.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė	Edita Galiauskaitė
Komisijos narys	Evaldas Raistenskis
Komisijos narė	Rasa Stravinskaitė
Komisijos narys	Andrius Venius
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė